

## UZASADNIENIE

W projektowanej regulacji przewiduje się dokonanie zmian w ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1417) oraz ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.).

Od dnia 1 stycznia 2004 r. Naczelny Sąd Administracyjny wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi jest całkowicie odrębnym i niezależnym segmentem wymiaru sprawiedliwości. Celem zmian proponowanych w ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych jest wzmocnienie struktur sądownictwa administracyjnego poprzez stabilizację statusu sędziów pełniących funkcje kierownicze.

Nowelizacja ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi obejmuje wyłącznie niezbędne zmiany lub uzupełnienia, wynikające z orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, stwierdzających niezgodność przepisów z Konstytucją RP, zobowiązań przyjętych przez Polskę w wyniku ratyfikowanych umów międzynarodowych i przystąpienia do Unii Europejskiej oraz z potrzeby doprecyzowania przepisów, które wywoływały rozbieżności w orzecznictwie, nie dające się usunąć w drodze wykładni sądowej, na które zwrócił uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich.

### **I. Zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych:**

W projekcie przewiduje się wprowadzenie kadencyjności pełnienia funkcji prezesa sądu i wiceprezesa sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym oraz funkcji wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Analogiczne rozwiązanie z powodzeniem i aprobatą środowiska sędziowskiego funkcjonuje w systemie sądownictwa powszechnego, w którym między innymi prezes i wiceprezes sądu apelacyjnego powoływany jest na sześcioletnią kadencję.

Prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych obok działalności

administracyjnej mają zastrzeżone dla siebie także czynności jurysdykcyjne. Zgodnie z § 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 września 2003 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. 2003 r. Nr 169, poz. 1646) do obowiązków prezesa sądu należy między innymi organizowanie pracy sądu, nadzór nad stosowaniem ustaleń dotyczących przydziału spraw poszczególnym sędziom, zapoznawanie się z orzecznictwem sądu oraz organizowanie narad sędziów w celu omówienia przepisów budzących wątpliwości lub których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie oraz zapoznawanie się z biegiem spraw rozpoznawanych w sądzie, a w szczególności spraw wywołujących powszechne zainteresowanie społeczne. Nie jest możliwe jednoznaczne oddzielenie funkcji jurysdykcyjnej od funkcji administracyjnej i dlatego status prezesa sądu oraz jego zastępcy powinien zostać ustabilizowany w okresie kadencji, na którą został powołany, a możliwość wygaśnięcia tego powołania w toku kadencji powinna być dopuszczalna jedynie w przypadku wystąpienia szczególnych przesłanek i z zachowaniem określonego trybu odwołania. Wprowadzenie kadencyjności prezesów i wiceprezesów powinno przyczynić się do zwiększenia poczucia niezależności osób odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Projekt nie przewiduje zmiany trybu powoływania, z zastrzeżeniem, iż takie powołanie następuje na okres pięciu lat (dodanie §1a w art. 21). Wobec braku wyraźnego zakazu ustawowego ponowne powołanie do pełnienia tej samej funkcji będzie dopuszczalne. Tak jak dotychczas prezes sądu i wiceprezes sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym powoływany będzie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego tego sądu i Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego. Instytucja sprzeciwu (negatywnej opinii) zgromadzenia ogólnego sędziów i Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego zapewnia realny udział sędziów w kreowaniu kierowniczych organów sądów i w

wykonywaniu przez te organy funkcji administracyjnych w strukturze sądownictwa administracyjnego.

Projekt ustawy wprowadza asymetrię w mechanizmach powoływania i odwoływania prezesa sądu i wiceprezesa sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym (dodany art. 21a). Asymetria wyraża się różną funkcją opinii negatywnej wydawanej przez Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, w pierwszym wypadku ma ona charakter wiążący, w drugim nie. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 lutego 2004 r. (sygn. akt K 12/03) stwierdził, że powołanie i odwołanie służą zasadniczo odmiennym celom. Powołanie tworzy pewien ciągły stan osobowej organizacji, natomiast odwołanie jest zawsze reakcją na jakieś zdarzenie, czy nową sytuację. W pierwszym przypadku trudno byłoby warunkować ustawowo decyzję o powołaniu wystąpieniem szczególnych okoliczności, w drugim wskazanie „szczególnych okoliczności” usuwa z procedury odwoławczej element arbitralności. Zatem proponowana odmiennność trybu powoływania i odwoływania prezesa sądu i wiceprezesa sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym wynika z zasadniczych różnic w ujęciu przesłanek odpowiednich decyzji, a tym samym zastosowane procedury nie muszą być symetryczne.

Prezes sądu i wiceprezes sądu w wojewódzkim sądzie administracyjnym będzie mógł zostać w toku kadencji odwołany przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w przypadku rażącego niewywiązywania się z obowiązków służbowych lub gdy dalsze pełnienie funkcji z innych powodów nie daje się pogodzić z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Pojęcie „rażącego niewywiązywania się z obowiązków” odwołuje się do tożsamego sformułowania funkcjonującego w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Pojęcie to jest sprecyzowane i zarazem bardziej przewidywalne co do kierunku stosowania niż druga z przesłanek zawartych w projektowanym art. 21a § 1 pkt 2 ustawy („dobro wymiaru sprawiedliwości”).

Pojęcie „dobra wymiaru sprawiedliwości” jest klasyczną klauzulą

generalną. Dobro wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza jako przesłanka samodzielna, przeciwstawiona przesłance „rażącego niewywiązywania się z obowiązków służbowych”, obejmuje elementy niezwiązane wprost z oceną postępowania osoby odwoływanej, lecz z takim postrzeganiem tej osoby przez środowisko zewnętrzne, które może podważać zaufanie określonej społeczności do sądu.

Stabilizacja statusu pojmowana jako wprowadzenie kadencyjności pełnienia określonej funkcji, z dopuszczeniem odwołania jedynie w określonych szczególnych przypadkach, powinna objąć także wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego (zmiana brzmienia art. 45 ustawy). W przeciwieństwie do prezesów sądu i wiceprezesów sądu wojewódzkich sądów administracyjnych w tym przypadku proponuje się zachowanie symetrii w mechanizmach powołania i odwołania. Powołanie wiceprezesów NSA następować będzie w trybie dotychczasowym, tzn. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powoła wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, złożony za zgodą Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Odwołanie wiceprezesa NSA, pozostawione jako kompetencja Prezydenta RP, będzie mogło nastąpić w razie stwierdzenia zaistnienia przesłanki, o której mowa w projektowanym art. 45 § 2 ustawy. Jednak skierowanie wniosku do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o odwołanie wiceprezesa NSA będzie mogło nastąpić wyłącznie po uprzednim uzyskaniu zgody Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Sądu Administracyjnego.

W celu zapobieżenia nagłej destabilizacji składu osobowego kierowniczych organów sądownictwa administracyjnego i uwzględniając konieczność respektowania zasady zaufania do prawa zaproponowano przekształcenie *ex lege* dotychczasowych aktów powołania prezesów sądu i wiceprezesów sądu w wojewódzkich sądach administracyjnych oraz aktów powołania wiceprezesów NSA – w akty powołania na pięcioletnie kadencje.

## **II. Zmiany w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi**

1. Dodanie nowego art. 12<sup>1</sup> ustawy uzasadnione jest koniecznością określenia sposobu tworzenia i przechowywania akt, a przede wszystkim ustanowienia podstawy prawnej do wydania aktu wykonawczego w zakresie sposobu archiwizacji akt sądowych, określenia terminu ich przechowywania, a także warunków niszczenia akt i trybu przekazywania ich do archiwów państwowych. Wzorem rozwiązania przyjętego w ustawie – Prawo o ustroju sądów administracyjnych zaproponowano, aby organem właściwym do wydania aktu wykonawczego był Prezydent RP.

2. Dodanie art. 14a podyktowane jest potrzebą wyznaczenia innego sądu w sytuacji, gdy sąd właściwy z powodu przeszkody, wynikającej np. z powodu klęski żywiołowej, nie może rozpoznać sprawy.

3. Uchylenie art. 23, który przewidywał możliwość ukarania grzywną strony zgłaszającej w złej wierze wniosek o wyłączenie sędziego, jest następstwem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 grudnia 2002 r., SK 27/01, OTK-A 2002/7/93. Wprawdzie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego dotyczyło art. 53 K.p.c., jednakże brak jest uzasadnionych podstaw do utrzymywania podobnej regulacji w procedurze sądowoadministracyjnej.

4. Propozycja uzupełnienia art. 24 wynika z konieczności wskazania, że organem właściwym do rozpoznania wniosku o wyłączenie prokuratora jest prokurator nadrzędny, a nie sąd administracyjny.

5. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 lutego 2006 r., P 13/05, OTK-A 2006/2/20, orzekł o niezgodności art. 73 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w zakresie, w jakim ustanawia siedmiodniowy termin przechowywania pisma procesowego i nie wymaga ponawiania zawiadomienia adresata o złożeniu tego pisma, z art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Oznacza to, iż od momentu wejścia w życie tego wyroku, tj. od dnia 7 marca 2006 r., przepis art. 73 ustawy, w zakwestionowanym

zakresie jest niezgodny Konstytucją RP.

W związku z tym proponuje się zmianę treści art. 65 i art. 73, wzorowaną na art. 139 §1 i 2 K.p.c., celem zachowania jednolitości doręczeń sądowych. Szczegółowy tryb doręczania pism sądowych przez pocztę, w tym także terminy ich przechowywania, określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Łączności na podstawie delegacji zawartej w art. 131 §2 K.p.c. Tryb ten obowiązuje także przy doręczaniu pism sądowych przez sądy administracyjne na podstawie art. 65 §2 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Art. 73 uzupełniono o przepis przewidujący możliwość doręczenia zawiadomienia do skrytki pocztowej lub pod adresem poste restante.

Regulacja ta pozwoli na doręczenie zawiadomienia osobom bezdomnym lub nie mogącym korzystać ze skrzynki na korespondencję.

Uzupełnienie to wymaga nowelizacji art. 65 §2 ustawy przez dodanie stwierdzenia, że do doręczenia pism w postępowaniu sądowym przez pocztę stosuje się tryb doręczania tych pism w postępowaniu cywilnym „jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej”.

6. Nowelizacja art. 124 §1 pkt 5 wynika z konieczności dostosowania ustawy do rozwiązań wynikających z akcesji do Unii Europejskiej, a w szczególności z art. 234 TWE i art. 225 ust. 3 TWE, w zakresie występowania przez sądy administracyjne z pytaniami prejudycjalnymi do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

7. Zmiana art. 221 §2 zmierza do uchylenia obowiązku uiszczenia wpisu stałego od skargi bez wezwania sądu, gdyż skargi wnoszone są za pośrednictwem organu, a w chwili wniesienia skargi nie ma jeszcze akt w sądzie. Projektowana zmiana wiąże się ze stwierdzeniem przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 221,

poz. 2193, z późn. zm.) z art. 221 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i art. 2 Konstytucji RP (wyrok z dnia 7 marca 2006 r., sygn. akt SK 11/05).

8. Przy nowelizacji art. 232 §1 ustawy przewidującego zwrot całego wniesionego wpisu, odstąpiono od warunków określających zwrot uiszczanego wpisu od pisma cofniętego lub odrzuconego, przyjmując że w każdym przypadku odrzucenia pisma przez sąd lub cofnięcia przez stronę, sąd powinien zwrócić uiszczony wpis w pełnej wysokości.

9. Proponuje się również nowelizację art. 244 §2 ustawy, który przewidywał, że strona, która uzyskała prawo pomocy przez ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika mogła sama udzielić pełnomocnictwa wyznaczonemu pełnomocnikowi. Rozwiązanie to w praktyce prowadziło do wydłużenia postępowania, dlatego zaproponowano rozwiązanie, które funkcjonuje w postępowaniu cywilnym (art. 118 K.p.c.), tzn. że ustanowienie przez sąd adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa.

10. Z uwagi na to, że postanowienia w przedmiocie prawa pomocy zawierają dane wrażliwe, dotyczące przede wszystkim sytuacji materialnej i życiowej wnioskodawcy, proponuje się odstąpić od doręczania ich pozostałym stronom i uczestnikom postępowania. Konsekwencją byłoby także ograniczenie kręgu podmiotów uprawnionych do zaskarżenia takiego postanowienia do osoby wnioskodawcy. Stąd też proponuje się zmienić art. 252.

11. Przy nowelizacji art. 272 §2 kierowano się redakcją art. 407 §2 K.p.c., która uwzględniła wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 2003 r., SK 5/03, OTK-A 2003, nr 6, poz. 50.

Dodanie do art. 272 §3 przewidującego podstawę do wznowienia postępowania w przypadkach, w których Europejski Trybunał Praw Człowieka stwierdził naruszenie Europejskiej Konwencji o ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, realizuje z jednej strony zalecenie Rec (2000)

z Konwentu Ministrów Rady Europy z dnia 19 stycznia 2000 r. w sprawie ponownego rozpatrywania lub wznawiania pewnych spraw na poziomie krajowym na skutek wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a z drugiej strony wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 28 lutego 2006 r. Przy projektowaniu tego przepisu wzorowano się na rozwiązaniu przyjętym w art. 540 § 3 Kodeksu postępowania karnego.

12. Projektując wprowadzenie do postępowania sądowoadministracyjnego systemu stwierdzania niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń, przyjęto następujące istotne założenia:

Po pierwsze, sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej – pod względem zgodności z prawem (art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Dz.U. Nr 153, poz. 1269, z późn. zm.). Ten zakres działania ustawodawca rozwija w art. 1 i 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.). Z powyższego wynika, że z woli ustawodawcy sądy administracyjne obu instancji nie są sądami faktu, tylko sądami prawa, czyli sądy te sprawują kontrolę działalności administracji publicznej z punktu widzenia legalności.

W stosunku do orzecznictwa sądów powszechnych taką funkcję sprawuje Sąd Najwyższy w drodze kasacji, którą można oprzeć na podstawach naruszenia prawa materialnego lub procesowego, a więc na zarzutach zmierzających do wykazania niezgodności zaskarżonego orzeczenia z prawem.

Względy pragmatyczne i prakseologiczne oraz zasady konstruowania procedur sądowych wskazują, że mnożenie lub powielanie środków prawnych zmierzających do tego samego lub podobnego celu jest niedopuszczalne. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia nie może zatem zastępować, wyprzedzać ani uzupełniać skargi kasacyjnej, kierowanej do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Oba te środki powinny stanowić spójny, zharmonizowany



mechanizm zaskarżania orzeczeń. Należy pamiętać, że podstawą skargi kasacyjnej, wnoszonej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, jest naruszenie prawa materialnego lub prawa procesowego.

Dlatego też w art. 285<sup>1</sup> §3 projektu przyjęto, że od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego skarga nie przysługuje — z wyjątkiem rażącego naruszenia norm prawa Wspólnoty Europejskiej (np. art. 324 TWE). Orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego traktuje się jak orzeczenia wydane w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (podobnie jak przyjęto w art. 424 §3 K.p.c.).

Po drugie przyjęto, że system ten może dotyczyć tylko prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie w sprawie, czyli rozstrzygnięć co do istoty sprawy, jeżeli przez ich wydanie stronie została wyrządzona szkoda.

Po trzecie przyjęto, że z uwagi na charakter i znaczenie norm prawa Wspólnoty Europejskiej skarga taka służy stronie nie tylko od prawomocnego orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego, ale również od orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego, z uwagi na ustalone orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (np. wyrok w sprawie *Brasserie*, czy wyrok w sprawie *Köbler v. Austria*), jeżeli przez wydanie orzeczenia została wyrządzona stronie szkoda, a niezgodność z prawem wynika z rażącego naruszenia norm prawa Wspólnoty Europejskiej.

Po czwarte przyjęto, że skoro w praktyce notuje się zaskarżanie ok. 12% orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych, to mogą występować sytuacje, w których dochodzi do uprawomocnienia się niezgodnego z prawem orzeczenia sądu pierwszej instancji, na skutek niewniesienia środka odwoławczego. Wydaje się celowe, aby w wyjątkowych przypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, dopuścić skargę od takiego orzeczenia, chyba że jest możliwa zmiana lub

uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

13. Proponowana zmiana art. 299 wynika z potrzeby jego doprecyzowania. W szczególności konieczne wydaje się stwierdzenie, że pełnomocnik do doręczeń powinien mieć miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce. Uzupełnienia wymaga ponadto tryb pouczenia strony o obowiązku ustanowienia pełnomocnika do doręczeń, który budził wątpliwości, zwłaszcza gdy za granicą miejsce zamieszkania lub siedzibę ma jeden z uczestników, a nie skarżący. Chodzi także o podkreślenie, że obowiązek ustanowienia pełnomocnika do doręczeń dotyczy nie tylko osób fizycznych, lecz także innych podmiotów. Zamiast określenia „strona zamieszkała za granicą” proponuje się użycie określenia „strona mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.”

14. Konieczność nowelizacji art. 300 ustawy w zakresie określenia części Kodeksu postępowania cywilnego, do którego ten przepis odsyła, wynika ze zmiany numeracji części K.p.c. W wyniku tej zmiany dotychczasowa część trzecia stała się częścią czwartą. Powoduje to, iż obecnie odesłanie zawarte w art. 300 jest bezprzedmiotowe, ponieważ dział trzeci Kodeksu postępowania cywilnego nie reguluje już postępowania w zakresie międzynarodowego postępowania cywilnego. W związku z powyższym proponuje się rezygnację z określenia części Kodeksu postępowania cywilnego, do której ma być adresowane odesłanie i pozostawienie w art. 300 odesłania do przepisów dotyczących międzynarodowego postępowania cywilnego. Pozwoli to w przyszłości na łatwiejszą reakcję na skutki ewentualnych dalszych zmian Kodeksu postępowania cywilnego. Natomiast rozszerzenie odesłania zawartego w art. 300 także o przepisy o ustroju sądów powszechnych zaproponowano z uwagi na fakt, że na podstawie delegacji zawartej w art. 41 §2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.) zostało wydane, stosowane w kwestii korespondencji z zagranicą, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r.

w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. Nr 17, poz. 164, z późn. zm.). Sądy administracyjne nie mogą aktualnie stosować przepisów tego aktu prawnego, ponieważ brak jest stosownego odesłania do przepisów o ustroju sądów powszechnych (odsyłanie zawarte w art. 29 ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych dotyczy jedynie spraw nieuregulowanych w tej ustawie, a więc nie ma zastosowania w kwestiach dotyczących procedury sądowoadministracyjnej).

15. Regulacja projektowana w art. 4 projektu jest niezbędna dla określenia daty, od której stosuje się przepisy dodawanego działu VIIa – „Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia”. Rozwiązanie wzorowano na uchwale składu 7 sędziów SN z dnia 26 października 2005 r., III BZP 1/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 78, mającej moc zasady prawnej. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przepisy o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia mają zastosowanie do orzeczeń, które stały się prawomocne od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692), którą dodano do Kodeksu cywilnego art. 417<sup>1</sup> §2, stanowiący, że jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności.

Przywołana ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2004 r. Z przepisów przejściowych tej ustawy (art. 5) wynika, że do zdarzeń prawnych powstałych przed jej wejściem w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. Wobec powyższego ustanowione w art. 417<sup>1</sup> § 2 K.c. przesłanki dochodzenia roszczenia odszkodowawczego mogą być stosowane do orzeczeń, które uprawomocniły się począwszy od dnia 1 września 2004 r.

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia

ogłoszenia.

Proponowane rozwiązania nie wywołają negatywnych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych ani prawnych. Nowelizacja ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przywróci stan konstytucyjności w zakresie doręczeń w postępowaniu sądowoadministracyjnym, możliwości ukarania grzywną strony zgłaszającej w złej wierze wnioski o wyłączenie sędziego, uchylenia obowiązku uiszczenia wpisu stałego od skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, wnoszonej za pośrednictwem organu oraz wydłużenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Projekt został skierowany do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz do Krajowej Rady Sądownictwa w celu zasięgnięcia opinii.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.